

KLAGANDE

1. Maria Alm, 561212-1029
2. Mats Anderberg, 611126-4310
3. Mats Karlsson, 550919-1036

MOTPART

Växjö kommun

ÖVERKLAGAT BESLUTNämnden för arbete och välfärds beslut den 22 november 2017
(§ 218, dnr 2017-00138)**SAKEN**

Laglighetsprövning enligt kommunallagen (1991:900)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandena.

YRKANDEN M.M.

Nämnden för arbete och välfärd i Växjö kommun beslutade att anta reviderade riktlinjer för nämndens handläggning av ärenden om ekonomiskt bistånd.

Maria Alm, Mats Anderberg och Mats Karlsson överklagar beslutet.

Nämnden bestrider bifall till överklagandena.

Maria Alm

Beslutet strider mot föräldrabalken och socialtjänstlagen. Det är vårdnadshavaren som ska försörja barnet och inte tvärtom. Det kan då inte vara rimligt att räkna med en fiktiv inkomst som barnet skulle fått om denne gått i skolan. Att straffa barnets familj ekonomiskt vid olovlig frånvaro kan inte vara i enlighet med socialtjänstens andemening. Det måste finnas andra insatser som kan användas för att motivera ungdomar att gå i skolan.

Mats Anderberg

Enligt föräldrabalken, socialtjänstlagen och aktuell rättspraxis får ett indraget studiebidrag inte påverka föräldrarnas försörjningsstöd. Att straffa barnet och familjen är inte i enlighet med socialtjänstens intentioner. Beslutet strider även mot barnkonventionen. Det kan finnas flera orsaker till att en elev är frånvarande, t.ex. brister hos kommunen och skolan.

Mats Karlsson

Beslutet strider mot föräldrabalken, socialtjänstlagen och Socialstyrelsens handbok samt allmänna råd. Föräldrar och barn ska inte bestraffas ekonomiskt på grund av olovlig frånvaro i skolan. Enligt ett antal kammarrättsavgöranden får försörjningsstöd för hushåll med barn under 18 år inte reduceras med anledning av olovlig frånvaro.

Nämnden

Beslutet innebär i korthet att nämnden, vid bedömningen av en enskilds rätt till ekonomiskt bistånd, ska räkna studiebidrag utifrån berättigad och inte faktisk nivå. Reducerat eller indraget studiebidrag på grund av ogiltig frånvaro i skolan ska inte kompenseras av höjt bistånd.

Nämndens riktlinjer utgör allmänna principer för hur bedömningen av rätten till ekonomiskt bistånd ska göras i en mängd olika situationer. Det strider varken mot lag eller författning att anta denna typ av riktlinjer och att ändra desamma. Varken socialtjänstlagen, socialtjänstförordningen eller annan författning föreskriver i detalj vilka inkomster som ska beaktas vid bedömningen av rätten till bistånd samt hur dessa inkomster i så fall ska beräknas. Socialstyrelsens allmänna råd är inte en gällande författning. Det finns inte heller någon praxis från Högsta förvaltningsdomstolen som reglerar hur den aktuella situationen ska hanteras. För det fall innehållet ändå skulle kunna betraktas som olagligt bör tillämpningen av riktlinjerna prövas i ett enskilt individärende och inte som en del av en laglighetsprövning.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Kommunallagen (1991:900) har upphävts men är enligt övergångsbestämmelser tillämplig i målet (se SFS 2017:725).

Enligt 10 kap. 1 § kommunallagen har varje medlem av en kommun eller ett landsting rätt att få lagligheten av kommunens eller landstingets beslut prövad genom att överklaga dem hos förvaltningsrätten.

Enligt 10 kap. 8 § kommunallagen ska ett överklagat beslut upphävas om

1. det inte har tillkommit i laga ordning,
2. beslutet hänför sig till något som inte är en angelägenhet för kommunen eller landstinget,
3. det organ som har fattat beslutet har överskridit sina befogenheter, eller
4. beslutet strider mot lag eller annan författning.

Förvaltningsrättens bedömning

De omständigheter klagandena har anfört hänför sig närmast till den fjärde prövningsgrunden, enligt vilken ett beslut ska upphävas om det strider mot lag eller annan författning. Prövningsgrunden tillämpas när ett beslut bryter mot en uttrycklig författningsregel (prop. 1990/91:117 s. 135).

Mats Anderberg har anfört att nämndens beslut strider mot art. 2 i barnkonventionen. Mats Karlsson har anfört att nämndens beslut står i strid med Socialstyrelsens handbok för ekonomiskt bistånd (2013) samt de allmänna råden om ekonomiskt bistånd (SOSFS 2013:1). Barnkonventionen som sådan utgör varken lag eller författning i kommunallagens mening. Socialstyrelsens handbok respektive allmänna råd är inte författningar. Mot denna bakgrund saknas det anledning att vid tillämpningen av 10 kap. 8 § första

stycket kommunallagen pröva om beslutet strider mot konventionen, handboken eller de allmänna råden. De bestämmelser i föräldrabalken och 5 kap. socialtjänstlagen klagandena har hänvisat till utgör generella handlings- och målsättningsregler och kan enligt förvaltningsrättens mening inte läggas till grund för prövningen.

Vad gäller det klagandena anfört i övrigt gör förvaltningsrätten följande bedömning. Det överklagade beslutet gäller antagande av riktlinjer för nämndens handläggning av ärenden om ekonomiskt bistånd. Det har inte framkommit något som tyder på att de beslutade riktlinjerna inte omfattas av nämndens beslutsområde. De bestämmelser klagandena åberopat föreskriver inte vilka inkomster som ska beaktas vid bedömningen av rätten till ekonomiskt bistånd eller hur beräkningen ska gå till. Att innehållet i riktlinjerna inte överensstämmer med hur domstolarna i enskilda fall har tillämpat bestämmelserna i socialtjänstlagen om ekonomiskt bistånd innebär enligt förvaltningsrättens mening inte att beslutet strider mot lag eller annan författning i kommunallagens mening.

Förvaltningsrättens samlade bedömning är därmed att klagandena inte visat att det överklagade beslutet är olagligt enligt någon av prövningsgrunderna i kommunallagen. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-03)

Per Hansson
rådman

I avgörandet har även deltagit de särskilda ledamöterna Styrbjörn Bjarke och Monica MalmLöf Hagberg.

Föredragande i målet har varit förvaltningsrättsnotarien David Hedendahl.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.